

September.

September valt altijd mee. Na de lange regendagen van Augustus is nu iedere zonnige nazomerdag dubbel welkom en wordt dan ook dubbel genoten. De weide is leeg, en de akkers zijn kaal, maar weelderig bloeit de heide en dicht opeengehoopt staan langs dijken en wegen de forsche najaarsbloemen, geharde veteranen van de achterhoede, die de aftocht dekken van Flora's leger.

Met brandnetels en distels staan daar: Bijvoet (*Artemisia*) Tandzaad (*Bidens cernua* en *tripartita*) Zeepkruid (*Saponaria*) Koekoeksbloem (*Lychnis*) Malva's, Leverkruid (*Agrimonia eupatoria*), Guldenroede (*Solidago virgaurea*), Duizendblad (*Achillea millefolia*); op vochtiger plaatsen: Heemst (*Althaea officinalis*), Kattestaart (*Lythrum salicaria*) en Zulte (*Aster tripolium*).

Maar deze en nog vele andere bloeiden reeds in Augustus; de eenige plant, die nu zijn bloemen voor 't eerst opent, is de klimop. De paardebloem (*Taraxacum officinale*) bloeit voor de tweede maal, ook *Andromeda polifolia* en de primula's in onze tuinen. Kers- en Eereprijssoorten (*Cardamine* en *Veronica*) Herderstasch, Madeliefje, Paarse Doovenetel met de onsterfelijke Vogelmier en het Kruiskruid tooveren ons een Maart-tafereel voor de oogen, een droom van ontwakende Lente. Duizenden kiemplantjes komen op, voornamelijk van kruisbloemen, maar ook Bastaard-wederik, Viooltjes, Stinkende Gouwe — alles jong leven.

Nieuw leven ook in de insecten-wereld. Nu vliegen weer alle Vanessa-soorten, het Citroentje, de Koninginne-page en de meeste pijlstaarten. Groote hommels gonzen weer van bloem tot bloem, aan iedere heibloem hangt een bijtje; hetzij de nijvere honigbij, of dat allerliefste vlugge honig-snoepertje *Colletes succincta* of wel die nachtmerries van

de verzamelaar, *Andrena* en *Halictus*-soorten. Zweefvliegen zijn druk in de weer, zoodra maar 't zonnetje schijnt, maar als hun dat begeeft, dan zijn ze hun beweegkracht kwijt en met de hand te grijpen op de klimopbloemen, waar zij log over heen kruipen.

Overal hebben spinnen hun webben en draden, soms blinkt de dauw in 't morgenuur over mijlen en mijlen van zijdeachtig weefsel, gelijk vlak over de weiden gespreid.

Het loof van de boomen begint te verbleeken en te vergelen. Een enkele kastanje staat reeds kaal, in de iepen worden bosjes van vier vijf bladeren stralend rood, alsof er vonken in waren blijven hangen van 't Koninginnevuurwerk. Maar peppels en elzen, accacia's en noteboomen weten nog van geen herfst, de vlier ontwikkelt nog frissche loten, al zijn ook zijn vruchten al zwarter dan inkt. Hoe gloort ook het vuurrood der bessen in 't duistere taxus-groen, vuriger nog dan in de kamperfoelie, de bitterzoet of de lijsterbes.

De tafel is gedekt en de gasten ontbreken niet. Ze komen uit de lucht vallen, de drommen der trekvogels, vroeg in de morgen. In ieder boschje strijken ze neer, genieten een haastig maal, een korte rust en als de avond valt, dan gaat het met leege magen weer verder. Want een trekvogel vliegt met leege maag.

Tegen 't eind van de maand beginnen de kikvorschen en salamanders hun winterkwartieren al op te zoeken.

De bleeke tijdeloos komt tegelijk met de catalogus van de bloemist vertellen, dat de winter voor de deur staat en dat de bolle glazen voor de dag gehaald moeten worden.

Niets is gemakkelijker dan bollencultuur, houd u slechts aan de raadgevingen in de catalogus en kies gewone, oud-vaderlandsche bolletjes! T.

Vragen en korte Mededeelingen.

J. H. C. v. E. v. V. te Zaandam. Uw vlinder is *Sphinx ligustri*, de Ligusterpijlstaart en uw gekleurde teekening vinden we heel aardig. Wij raden u, en eigenlijk iedereen, sterk aan, om de planten en dieren, die gij zoo bewondert, zooveel mogelijk na te teekenen, liefst met kleuren. Er is wellicht geen beter middel om de voorwerpen goed te leeren kennen en uw omgang met bloemen en dieren wordt er veel inniger door. Stuur ons geen postzegels ingesloten voor het beantwoorden van vragen, voor particuliere correspondentie zouden we geen tijd kunnen vinden.

Aan E. van W. (Rotterdam). Een der beste middelen tegen het voortdurend ruïen van kanarievogels is in hun waterbakje — niet fonteintje — een roestigen spijker te leggen. Het ruïen is nl. een gevolg van zwakte en daarom moet het diertje evenals wij staal gebruiken, dat op deze wijze wordt ingegeven. Hoe rood het water ook worde, nooit moet u het bakje schoonmaken, doch geregeld met water aanvullen. Hopende, dat het middel ook hier goede resultaten mag opleveren, noem ik mij

Zaandam.

P. VAN HEIJNSBERGER,

B. S. te Deventer. Het spinsel, waarnaar u vroeg op 't eind van „Mijne Jongensjaren,” is zeer waarschijnlijk van

de Groote Hermelijnavlinder (*Cerura vinula*) (Sepp. deel I bl. 21). Stonden er in de nabijheid van de paal geen wilgen, populieren of berken? op deze boomen leeft de rups hoofdzakelijk. De rups is zeer gewoon, spint zich op 't einde van den zomer (September meestal) in, om in Juni van 't volgende jaar te ontpoppen.

Mevr. R. S. te Amersfoort. Uw rups is die van *Sphinx ligustri*, de Ligusterpijlstaart, een heel mooie, zeer algemeen voorkomende vlinder. De poppen overwinteren; in Mei en Juni komt de vlinder te voorschijn. Die kan — al is hij ook een nachtvlinder — dikwijls 'smiddags in het felste zonnelicht gezien worden, zwevend boven dezelfde seringen, waar u de rups op gevangen hebt, maar in de vlucht dan honig zuigend uit de bloemen. 's Avonds vliegen ze veel om de kamperfoelies.

Het beste systematische Nederlandsche boek over vlinders is dat van Snellen; het beste Nederlandsche plaatwerk daarover, dat van Sepp.

Populaire boeken in onze taal over dier- en plantkunde, zijn er niet veel. Die van Witte zijn voor plantkunde de beste, maar in sommige opzichten verouderd. Kerner von Marilaun's *Pflanzenleben* is een verrukkelijk boek, dat wij u niet genoeg kunnen aanbevelen. Dezer dagen verschijnt de tweede druk ervan.